

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА "РАДОСНО ДЕТИЊСТВО" НОВИ САД

ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ
"РАДОСНО ДЕТИЊСТВО" НОВИ САД

Нови Сад, септембар 2024. године

САДРЖАЈ

1.	УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	3
2.	ПОРТРЕТ УСТАНОВЕ – ЛОКАЛНО ОКРУЖЕЊЕ, ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА, КУЛТУРА УСТАНОВЕ	3
	• Локално окружење	3
	• Организациона структура	4
	• Култура Установе	5
3.	ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА КАО МЕСТО РЕАЛНОГ ПРОГРАМА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА	6
	• Васпитно-образовни програм као израњајући програм заједничког живљења	6
	• Понуда програма и услуга	7
	• Физичко окружење као димензија програма	8
4.	ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА КАО МЕСТО ДЕМОКРАТСКЕ И ИНКЛУЗИВНЕ ПРАКСЕ	9
	• Партнерство са породицом	9
	• Повезаност са локалном заједницом	9
	• Рад са децом и породицама из осетљивих група	10
	• Транзиција и континуитет у образовању	10
5.	ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА КАО МЕСТО РЕФЛЕКСИВНЕ ПРАКСЕ	11
	• Заједница рефлексивне праксе	11
	• Вредновање кроз праћење и документовање остваривања предшколског програма	12

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Предшколским програмом дефинишемо праксу наше предшколске установе. Окосницу Предшколског програма чине начини стварања услова за реализацију квалитетног програма васпитно-образовног рада са децом предшколског узраста и представља оријентир на основу којег ћемо израђивати Годишње планове рада Установе као и Развојне планове установе.

Полазишта за израду Предшколског програма Предшколске установе "Радосно детињство" Нови Сад су садржана у концепцији Основа програма предшколског васпитања и образовања Године узлета, а којима се одређује пракса предшколске установе и димензије програма ПВО кроз: теоријско-вредносна полазишта, циљеве и разумевање контекстуалне праксе васпитно-образовног програма.

Пракса наше предшколске установе ће бити демократска, инклузивна и рефлексивна и развијаће се кроз:

- реални програм у конкретном контексту свих вртића,
- заједничким учешћем деце и одраслих којим ће подржавати добробит детета, подржавати породица и аутономија, креативност и професионалност практичара који у Установи раде.

2. ПОРТРЕТ УСТАНОВЕ – ЛОКАЛНО ОКРУЖЕЊЕ, ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА, КУЛТУРА УСТАНОВЕ

• ЛОКАЛНО ОКРУЖЕЊЕ

Седиште Предшколске установе "Радосно детињство" Нови Сад налази се у Новом Саду, Павла Симића бр. 9.

Према архивској грађи, прва позната Установа, тада названа Установом за чување и васпитање деце предшколског узраста у Новом Саду основана је 01.10.1867. године. У облику у ком сада постоји, Предшколска установа "Радосно детињство" Нови Сад, формирана је током лета 1968. године.

Данашња Установа наставља континуирано унапређивање делатности.

Град Нови Сад као административни, универзитетски и културни центар, даје велике могућности развоју Установе, обезбеђујући све предуслове остваривања сарадње са установама и институцијама које се баве децом и бригом о деци. Стручни органи Установе у домену својих послова организују и креирају сарадњу у циљу унапређивања васпитно-образовног рада. Мултиетничка средина омогућава и обавезује на поштовање различитости, толерантности и уважавање права свих чланова заједнице, почев од неговања језика, културе, обичаја и традиције, а уједно и развијање заједништва, упознавање и њихово међусобно зближавање. Користећи све потенцијале које нуди Град Нови Сад и његово окружење, Установа планира и обезбеђује једнаке услове за реализацију програма свој деци предшколског узраста на територији Града Новог Сада из различитих економских, образовних, социјалних, породичних, културних, градских и сеоских средина. Негујући сарадњу са културним и јавним институцијама у Граду, пружају се разноврсне могућности вишеструке размене у интересу васпитања и образовања деце предшколског узраста.

Нови Сад је један од ретких градова у земљи који бележи сталан прилив становника, услед чега потреба за институционалним збрињавањем деце предшколског узраста стално расте. Локална самоуправа континуирано улаже у изградњу и опремање нових вртића, али потребе су и даље веће од могућности.

- **ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА**

Предшколска установа "Радосно детињство" Нови Сад у свом саставу обухвата вртиће на територији Града Новог Сада и општине Сремски Карловци. Сва приградска места која припадају Општини Нови Сад обухваћена су мрежом вртића.

Седиште предшколске установе – Управа се налази у улици Павла Симића бр. 9. У овој згради су смештени директор, помоћник директора, административне службе Установе и Социјална служба Установе. Установа има и издвојену Централну кухињу у којој се припремају оброци за све вртиће Установе.

Следи табеларни приказ броја вртића, и васпитних група у градском и приградским подручјима:

	Градско подручје	Приградска подручја	Укупно
Број вртића	55	22	77
Број васпитних група	538	224	762

Радно време Установе за целодневни боравак деце је 11 часова, док је радно време Установе за полудневни боравак деце 5 часова.

Следи табеларни приказ организационе структуре Установе према врсти облика и програма, броју и структури васпитних група, временској организацији и месту реализације:

	Јаслене	Целодневни боравак за децу од три године до године пред полазак у школу	Полудневни боравак	Укупно
Број група	234	513	15	762

Језици на којима се реализује васпитно образовни рад и број група:

	Српски језик	Мађарски језик	Словачки језик
Број група	741	13	8

Запослени – табеларни приказ броја и структуре запослених:

Р.Б.	Назив радног места	Број систематизованих радних места на неодређено	На одређено	Укупно
1	ДИРЕКТОР	1	0	1
УКУПНО		1	0	1
2	ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА ЗА ВОР	1	0	1
3	РУКОВОДИОЦИ РАДНИХ ЈЕДИНИЦА	10	0	10
4	РУКОВОДИОЦИ ВРТИЋА	15	0	15
УКУПНО ПОМОЋНИЦИ ДИРЕКТОРА		26	0	26
1	ВАСПИТАЧИ	986	20	1006
2	МЕДИЦИНСКЕ СЕСТРЕ-ВАСПИТАЧИ	420	7	427
3	СТРУЧ.САРАДНИЦИ ПЕДАГОЗИ И ПСИХОЛОЗИ	31	1	32
4	СТРУЧНИ САРАДНИЦИ ДРУГОГ ПРОФИЛА	13	1	14
5	САРАДНИК ЗА СТРАНИ ЈЕЗИК	1	0	1
УКУПНО ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД		1451	29	1480
1	САРАДНИЦИ У ПЗЗ	5	0	5
2	МЕДИЦИНСКЕ СЕСТРЕ ЗА ПЗЗ	32	6	38
УКУПНО ПРЕВЕНТИВНО-ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА		37	6	43
1	СОЦИЈАЛНИ РАДНИЦИ-САРАДНИЦИ	5	1	6
2	САРАДНИЦИ У СОЦИЈАЛНОЈ СЛУЖБИ	4	0	4
УКУПНО СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА		9	1	10
1	САРАДНИК ЗА ИСХРАНУ-ДИЈЕТИЧАР	2	0	2
2	РАДНИЦИ НА ПРИПРЕМАЊУ ХРАНЕ	65	21	86
3	РАДНИЦИ НА СЕРВИРАЊУ ХРАНЕ	120	21	141
4	РАДНИЦИ НА ОДРЖАВАЊУ ХИГИЈЕНЕ	242	109	351
5	РАДНИЦИ НА ПОСЛОВИМА ТЕХНИЧКОГ И ИНВЕСТИЦИОНОГ ОДРЖАВАЊА	52	16	68
6	РАДНИЦИ НА ПОСЛОВИМА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	8	2	10
УКУПНО ИСХРАНА, ХИГИЈЕНА, ТЕХНИЧКИ ПОСЛОВИ		489	169	658
1	СЕКРЕТАР	1	0	1
2	ДИПЛОМИРАНИ ПРАВНИЦИ	6	1	7
3	ДИПЛОМИРАНИ ЕКОНОМИСТИ	7	1	8
4	САРАДНИЦИ ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ	4	1	5
5	АДМИНИСТРАТИВ.-ФИНАНСИЈСКИ РАДНИЦИ	28	2	30
УКУПНО ОПШТИ И ЗАЈЕДНИЧКИ ПОСЛОВИ		46	5	51
УКУПНО СВИ		2059	210	2269
1	ПЕДАГОШКИ АСИСТЕНТ-ПРЕМА ЗАКОНУ О ОСНОВАМА СИСТ.ОБРАЗОВ. И ВАСПИТ. ЧЛ.132	0	1	1
УКУПНО СА ПЕДАГОШКИМ АСИСТЕНТОМ		2059	211	2270

- КУЛТУРА УСТАНОВЕ

Мисија Установе: Наша мисија је да наставимо са практичном имплементацијом савремене концепције васпитања и образовања у живот предшколске установе, уградњом теоријско – вредносних постулата у свакодневну праксу запослених у в-о раду, тако да сваки вртић постане заједница учења деце и одраслих .

Визија Установе: Желимо да будемо Установа која уважава потребе, иницијативе, предлоге, идеје и искуства деце и родитеља и да кроз партнерски однос, заједничким учешћем, са породицом и локалном заједницом креирамо заједницу учења која ће деци пружити богатију и подстицајнију средину за игру, учење и развој.

3. ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА КАО МЕСТО РЕАЛНОГ ПРОГРАМА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

Реални програм наше Установе настаје и гради се у реалном контексту васпитно-образовне праксе. Он није унапред писани документ већ се гради кроз заједничко учешће свих учесника, обликује културом сваког вртића Установе, породица и локалне заједнице и ширег друштвеног контекста, као и планским и промишљеним деловањем васпитача заснованим на концепцији Основа програма.

У процесу реализације реалног програма васпитно образовног рада у свакој групи афирмисаће се:

- вера у капацитете деце предшколског узраста као активног учесника у свом учењу и развоју, значај игре на овом узрасту, као и значај заједничког учешћа деце и одраслих за учење и развој
- професија васпитача као етичке и рефлексивне засноване на сложеним и особеним компетенцијама
- јединствена професионална улога стручних сарадника у развијању рефлексивне праксе и квалитетног реалног програма кроз промену културе и структуре вртића
- повезивање са локалном заједницом и породицом, као и значај њихове улоге у пракси предшколског васпитања и образовања.

• ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМ КАО ИЗРАЊАЈУЋИ ПРОГРАМ ЗАЈЕДНИЧКОГ ЖИВЉЕЊА

Васпитно-образовна програм се гради кроз заједничко учешће деце и одраслих као аутентичних људских односа и заједништва у ситуацијама, догађајима и активностима које за њих имају смисла, као процес заједничког учења деце и одраслих кроз који одрасли и деца заједнички конструишу знања и разумевање себе и света, а не као примена програма на децу према унапред испланираним појединачним активностима и издвојеним садржајима подучавања. С тога је значајно истаћи да је програм је израњајући, а не унапред прописан.

Полазећи од циља предшколског васпитања и образовања, а то је подршка добробити детета фокус ће нам бити на суштини развоја и учења детета и које ће се подржавати кроз подршку персоналној, делатној о социјалној добробити детета. Посебан акценат ћемо ставити на разумевање онога шта је за дете програм: остваривање добробити детета кроз односе који се развијајуса физичким окружењем, вршњацима и одраслима у реалним ситуацијама делања.

Овај циљ, као и опште циљеве Основа програма оствариваћемо примењујући следеће принципе:

- усмерености на односе
- животности
- интегрисаности
- ангажованости
- аутентичности
- партнерства

Примењујући стратегије васпитача планирање ће се реализовати кроз: развијање интегрисаног приступа кроз тематско и пројектно планирање, флексибилно планирање и документовање планирања.

Документовање као саставни део треће стратегије (Праћење, документовање и планирање) реализоваће се кроз:

- праћење и вредновање кроз докуменовање како праћења детета тако и праћења развијања програма
- дечји портфолио
- тематски/пројектни портфолио
- различите и разноврсне видове излагања у простору

Сврха документовања је преиспитивање квалитета програма и то вредновањем реалног програма тј. његових основних димензија: средине за учење, квалитета односа, заједничког учешћа, подршци диспозицијама за учење, инклузији, различитости и демократских вредности, сарадњи са породицом и локалном заједницом.

У документовању учествују деца, практичари, породица и локална заједница.

• ПОНУДА ПРОГРАМА И УСЛУГА

У оквиру предшколског програма у Установи се остварују посебни, специјализовани и други програми и облици рада. Годишњим планом рада Установа утврђује време, место начин и носиоце остваривања програма у складу са Законом.

Принципи и циљеви остваривања програма:

- 1) схватање детета као особе и носиоца права са посебним интересовањима и искуствима, чија добробит зависи од односа са блиским особама и од настојања заједнице да обезбеди могућности за доступно и разнолико васпитање и образовање;
- 2) повећање доступности предшколског васпитања и образовања за сву децу, без дискриминације или сегрегације по било којем основу. Не сматрају се дискриминацијом програми који су усмерени ка постизању пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају
- 3) партнерски однос са породицама, локалном самоуправом и широм друштвеном средином у складу са потребама предшколске деце и њихових родитеља, односно старатеља;
- 4) неговање игре као аутентичног начина изражавања и учења детета предшколског узраста;
- 5) уважавање, јачање и подржавање васпитно–образовне улоге породице;
- 6) уважавање различитости и посебности деце и њихових породица и поклањање посебне пажње развојним потенцијалима деце, као и културним и језичким специфичностима средине у којој дете расте;

У Установи је у плану да се и даље реализује и развија посебан програм ради интеграције изолованих и маргинализованих група. Предшколско васпитање и образовање може да допринесе друштвеној интеграцији и већој кохезији, као и економској подршци породици, тако што ће повећати обухват деце из маргинализованих група и тим им омогућити да се дошколовавају, траже посао и сл. У установи је ангажован педагошки асистент Хајрија Аџеми која је ангажована на подручју града Кписа и има седиште у вртићу "Бубамара". Изборним модулима обуке педагошки асистент је оспособљен за пружање подршке и помоћи: деци у развоју говора и социјалних вештина неопходних за успешно образовање, деци са тешкоћама у учењу и развоју, као и деци из сиромашних породица, сеоске средине и ромске националне заједнице, уз уважавање специфичних обележја културе и традиције.

Програм енглеског језика *Teddies and Bunnies*, реализује се у оквиру пројекта "Развијање и неговање матерњег и нематерњег језика и интеркултуралности код деце у Војводини", а акредитован је од стране Министарства просвете. Едукација васпитача, увођење и реализација програма страних језика у вртиће, организује се у сарадњи са Педагошким заводом Војводине. Сваки васпитач који изводи наставу на енглеском језику поседује уверење о стручном усавршавању програма и сагласност родитеља деце из васпитне групе у којој се реализује. Програм се базира на комуникативном - искуственом приступу у развијању комуникативних вештина на нематерњем језику. У свакодневним активностима на енглеском језику оствариваће се задатак да се нови језик усваја слично као и матерњи, кроз искуство и комуникацију.

ПУ "Радосно детињство" Нови Сад се месеца марта 2021. године укључила у Уницефов пројекат „Разиграно родитељство“, у сарадњи са Владом Републике Србије, уз подршку Аустријске развојне агенције и ЛЕГО фондације. Циљ пројекта био је да се унапреди подршка младим породицама, кроз јачање капацитета услуга у систему здравља, образовања и социјалне заштите за подршку родитељству и развоју деце. Наша Установа је препознала потребу, а уз професионалне системе подршке да се у оквиру пројектних активности усмеримо на превенцију и корекцију говорно - језичких сметњи деце раног узраста. У циљу реализације планираних активности остварили смо сарадњу са Медицинским факултетом (Катедра за специјалну рехабилитацију и едукацију). У Програм „Подстицајно родитељство кроз игру“, као део активности у оквиру поменутог пројекта укључено је пет практичара из ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад. Током развијања квалитетне праксе, програм „Подстицајно родитељство кроз игру“ је показао видљиве резултате у подизању родитељских компетенција, као и у подизању компетенција практичара у циљу подршке добробити деце.

У вртићу „Крцко Орашчић“ се од октобра 2021. године реализују активности са родитељима и децом, а у оквиру Пројекта „Подршка, не перфекција“, чији је носилац Фондација Новак Ђоковић. Наиме, наша Установа је препознала квалитет поменутог пројекта, укључила га у свој програм рада и обезбедила потребне и договорене видове подршке за његову реализацију. У току радне 2024/2025. године наставиће се реализација активности са родитељима и децом у оквиру Пројекта „Подршка, не перфекција“, што је дефинисано посебним уговором између Фондације Новак Ђоковић, локалне самоуправа и наше Установе. Програм едукације родитеља путем радионица дешаваће се у два циклуса у току године (јесењи и пролећни) у вртићу „Крцко Орашчић“ у посебно за то опремљеном простору. У време трајања двочасовних радионица са родитељима, њихова деца биће укључена у игровне активности које реализују васпитач и медицинска сестра васпитач, такође у вртићу „Крцко Орашчић“. Циљеви програма који се кроз Пројекат реализује са родитељима и децом су: Обука родитеља/старатеља у циљу стицања знања и вештина ради унапређивања развоја и потенцијала сопствене деце, а све у циљу постизања оптималног когнитивног, емоционалног, социјалног и физичког развоја деце; Стварање мреже подршке родитеља/старатеља деце предшколског узраста, као кључних актера који диктирају услове и креирају здраво окружење за рани развој детета; Јачање родитељских капацитета за пружање позитивне стимулативне интеракције, као и негујуће бриге; Промоција хуманих вредности и повећање заједничких акција различитих актера у локалној заједници, усмерених ка разумевању и побољшању услова у којима деца одрастају и уче; Повећање квалитета и доступности различитих програма рада са децом предшколског узраста.

- **ФИЗИЧКО ОКРУЖЕЊЕ КАО ДИМЕНЗИЈА ПРОГРАМА**

С обзиром на то да физичко окружење (просторно-временска организација) на директан начин обликује положај детета и васпитача у програму и да односи који проистичу из физичког окружења и којима се истовремено обликује физичко окружење чине непосредну средину за учење простор није нешто дато по себи, независно од програма, већ обрнуто, да он на најдиректнији и најконкретнији начин одражава

концепцију програма и треба да буде у складу са концепцијом Основа у Установи ће се и даље системски:

- обезбеђивати опремање вртића (како њихових унутрашњих тако и спољашњих делова) намештајем, материјалима и средствима
- континуираним преиспитивањем квалитета реалног програма практичара у васпитним групама подржавати и развијати тенденцију реорганизовања постојећих простора
- различитим начинима реализације хоризонталног учења подстицати формирање, развијање и опремање просторних целина у вртићима
- анализирати и радити на разумевању функција излагања у простору
- преиспитивати и мењати временска структура имајући у виду реалне програме у васпитним групама, потребе породице и могућности које Установа поседује (флексибилна организација ритма дана у вртићима)

Све наведено ће бити у функцији подржавања димензија квалитетног простора: сарадњу и позитивну међузависност, уважавање посвећености у активности и иницијативи, истраживање, експериментисање и стваралаштво, различитост, припадност и персонализованост, телесни, сезонски и естетски осећај и зачудност.

4. ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА КАО МЕСТО ДЕМОКРАТСКЕ И ИНКЛУЗИВНЕ ПРАКСЕ

• ПАРТНЕРСТВО СА ПОРОДИЦОМ

Породица је примарни и најважнији васпитач деце. У оквиру праксе предшколске установе, породице треба да имају могућности и прилике да бирају, активно учествују у васпитању и образовању своје деце на јавном плану, да освешћују своје потребе и капацитете и развијају родитељске компетенције. Развијање партнерства са породицом подразумева преиспитивање полазишта, претпоставки и очекивања од сарадње са породицом и постојећих образаца моћи.

Партнерство са породицом реализује се кроз различите активности:

- учешће у реалном програму васпитних група
- информисање родитеља – сајт Установе, информативни лифлети, вибер групе васпитних група, вибер групе Савета родитеља Педагошких јединица, имејл комуникација са директором и руководиоцима служби, непосредна комуникација са медицинским сестрама васпитачима, васпитачима, стручним сарадницима, директором и руководиоцима и координаторима појединих служби
- учешће у одлучивању и вредновању – Централни савет родитеља, Управни одбор, Стручни тимови

Све активности се заснивају и на уверењу запослених да је за партнерство са породицом од изузетног значаја: узајамно поверење и поштовање, међусобно познавање, емпатија, осетљивост и уважавање перспективе друге стране, отворена комуникација и дијалог, узајамно препознавање и уважавање јединственог доприноса и снага сваке снаге, као и заједничко доношење одлука и спремност на компромисе и промене.

Програми сарадње са породицом који се развијају кроз дијалог чини саставни део Годишњег плана рада Установе и Годишњих планова рада вртића.

• ПОВЕЗАНОСТ СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ

Свака заједница обликује услове и начине одрастања детета и праксу предшколске установе. Наша предшколска установа обогаћује своју праксу коришћењем ресурса локалне заједнице, а деца учешћем у заједници развијају нова знања, осећање припадности
и

заједничког социјалног учешћа, властиту вредност и идентитет. Различита окружења у локалној заједници (школа, центри културе, спорта и рекреације, отворени простори, друге институције локалне средине) су простори заједничког учешћа деце и одраслих у учењу и грађењу смисла, кроз дијалог и узајамну подршку.

Информације о Установи и раду о њој периодично ће се ширити путем локалних и националних медија и то информисањем о техничким питањима, осмишљеним прилозима о конкретним темама, гостовањима практичара са циљем објашњавања и појашњавања начина рада Установе.

Наша Установа наставља дугогодишњу повезаност са локалном заједницом на нивоу градских предузећа и институција културе и спорта који су у надлежности локалне самоуправе (Градско зеленило, Музеј Војводине, Спомен збирка Павла Бељанског, Музеј Града Новог Сада, Музеј савремене уметности...). Континуирано ће се развијати интерсекторска повезаност институција које се баве децом и питањима образовања деце (Градска управа за образовање, Висока струковна школа за образовање васпитача, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду, Центар за социјални рад, Педијатријска служба града...).

Свака васпитна група и вртић користе различите начине повезивања и са својом ужом локалном заједницом. Планирање и реализација повезивања налази се у Годишњим плановима рада вртића и Извештајима о реализацији годишњих планова рада вртића.

Укључивање предшколске установе у манифестације, акције и догађаје у организацији локалне заједнице одвијаће се у ситуацијама када су оне повезане са реалним програмом васпитне групе.

- РАД СА ДЕЦОМ И ПОРОДИЦАМА ИЗ ОСЕТЉИВИХ ГРУПА

У Установи се континуирано ради на развијању инклузивне праксе којом се уважава родна, културна, здравствена и свака друга различитост, развија осетљивост на дискриминацију (родну, културну, социјалну, националну...) и посебна пажња посвећује укључивању деце из осетљивих група.

Реални програми васпитних група уважавају различите потребе и могућности учешћа породица. Подршка деци на начин развијања индивидуализованог приступа у остваривању васпитно-образовног рада је свакодневна пракса Установе која се континуирано развија. Установа се активно укључује у реализацију пројеката на нивоу града, покрајине и државе чији циљеви су пружање подршке деци и породицама из осетљивих група.

У Установи се развија и модел пружања здравствене подршке деци којој је потребна специфична исхрана. У оквиру Централне кухиње спремају се оброци за различите потребе (због алергијских реакција, верских опредељења...).

- ТРАНЗИЦИЈА И КОНТИНУИТЕТ У ОБРАЗОВАЊУ

Полазећи од тога да је деци је потребан континуитет искустава из различитих животних окружења кроз који се гради осећање сигурности и смисла и развијају диспозиције за учење као основ целоживотног учења, као и принципа развијања реалног програма питањем транзиције и континуитета Установа се бави на неколико нивоа:

- транзиција из породице у предшколску установу (информисање родитеља, сукцесивни долазак деце уз заједничко учешће родитеља у првом периоду боравка деце у вртићу, установљавање навика и информисање о потребама деце...)
- транзиција из јаслених група у млађе васпитне групе (упознавање деце и практичара у периоду летњег школског распуста, рефлексивна размена између м.сестара васпитача и васпитача, упознавање деце са новим простором, могућност скраћеног боравка деце уз присуство и учешће родитеља)
- транзиција из предшколске установе у школу (развијање различитих модела сарадње са школом – између вртића и школа, у сарадњи са Школском управом Нови Сад повезивање предшколске установе и основних школа, на нивоу Актива директора предшколских установа и основних школа, информисање и припрема родитеља).

5. ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА КАО МЕСТО РЕФЛЕКСИВНЕ ПРАКСЕ

- ЗАЈЕДНИЦА РЕФЛЕКСИВНЕ ПРАКСЕ: РАЗВОЈ ПРАКСЕ, ПРОФЕСИОНАЛНИ РАЗВОЈ И ЈАВНО ДЕЛОВАЊЕ

Развијање рефлексивне праксе ће се развијати као континуирани процес преиспитивања теоријских и властитих полазишта и сопствене праксе кроз односе сарадње, поверења и размене са колегама (унутар вртића, између вртића, између Педагошких јединица, унутар Установе и између установа), породицом и децом; повезивањем са другим практичарима, истраживачима и стручњацима у покретању заједничких истраживања о питањима која су релевантна за праксу предшколске установе и која су у функцији развијања програма, у складу са концепцијом Основа предшколског програма.

Посебна пажња ће се посветити различитим начинима хоризонталног учења унутар Установе. План ширења праксе Основа предшколског програма који је разрађен након менторске подршке коју су имали вртићи – језгра ће бити реализован кроз дискусионе групе, кратке презентације, посете, трибине, а кроз активности практичара и стручних органа Установе.

Установа ће се и на даље укључивати у развојне пројекте како на локалном тако и на националном и међународном нивоу.

У локалној заједници континуирано ће се и на даље радити на остваривању промоције како Установе тако и предшколског васпитања и образовања на локалном нивоу – медији локалног и регионалног карактера.

Запослени установе наставиће ангажовање у професионалним удружењима (Удружења м.сестара васпитача на локалном и националном нивоу, Удружења васпитача на локалном и регионалном нивоу и Удружење стручних сарадника и сарадника на националном нивоу). У досадашњем периоду запослени у Установи били су чланови различитих стручних тела, радних група и комисија од градског до националног нивоа и очекује се да ће се овакав начин учешћа запослених наставити.

- ВРЕДНОВАЊЕ КРОЗ ПРАЋЕЊЕ И ДОКУМЕНТОВАЊЕ ОСТВАРИВАЊА ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Праћење и вредновање остваривања предшколског програма ће се реализовати путем критичког преиспитивања усклађености праксе предшколске установе / васпитних група, вртића и реалног програма са концепцијом Основа програма (теоријско-вредносним полазиштима, циљевима и димензијама реалног програма). Циљ праћења и вредновања остваривања предшколског програма ће бити грађење квалитета праксе предшколске установе као заједнице учења и квалитета програма васпитно-образовног рада са децом као и афирмација предшколског програма установе у друштвеној и професионалној заједници. Оно, дакле подразумева критички приступ према пракси, отвореност за преиспитивање и спремност за промену. У процесу самовредновања полазимо од три основна питања: Колико је добра наша пракса/предшколска установа? Како то знамо? Шта треба да учинимо да буде још боља?

Основа за самовредновање рада Установе представљају Стандарди квалитета рада предшколских установа.

Праћење и документовање носећих димензија праксе вртића и реалног васпитно-образовног програма реализоваће се путем начина документовања предвиђених подзаконским актима (пројектни/тематски портфолио), свих облика документовања реалног програма.

Начини укључивања родитеља у праћењу и вредновању остваривања предшколског програма је њихово учешће у раду Централног савета родитеља и Управног одбора.

ПРЕДСЕДНИК
Управног одбора

_____
/Снежана Турчан Сакић/